

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HARRAN ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

HARRAN ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HARRAN ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	25

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HARRAN ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	13

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2: İdari Personel Sayısı	4
Tablo 3: Akademik Personel Sayısı	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	6
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin Üç Yıllık (2019 - 2021) Seyri	7
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin Üç Yıllık (2019 - 2021) Seyri	7
Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8

KISALTMALAR

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Tahsisi Kaldırılan Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarından Düşülmemesi
2. Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi Yapım İşinin Muhasebe Kayıtlarına İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması

B. Diğer Bulgular

1. Başka Üniversite Profesörünün Rektör Yardımcısı Olarak Atanması
2. Doğrudan Temin Usulü İle Yapılan Alımların EKAP'a Kaydedilmemesi
3. Kamu Konutlarının Tahsisinde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Bulunması
4. Kiraya Verilen Maddi Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi
5. Peşin Tahsil Edilen Gelirlerin İlgili Olduğu Ayın Kayıtlarına Alınmaması
6. Tahsili Geciken Gelirlerin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Harran Üniversitesi 11.07.1992 tarihli ve 21281 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 03.07.1992 tarihli ve 3837 sayılı Kanun'un 25'inci maddesiyle 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen Ek 6'ncı maddeyle kurulmuştur.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981 yılından itibaren yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarım-da modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim

hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelereindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

1. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı'nca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektör'e yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Üniversite'nin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezi, İşletme Müdürlüğü, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı Daire Başkanlıkları ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır. Üniversite teşkilatı aşağıdaki tabloda detaylı olarak gösterilmiştir:

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
Rektör Rektör Yardımcıları İç Denetim Birim Başkanlığı Genel Sekreterlik Daire Başkanlıkları -Bilgi İşlem Daire Başkanlığı -İdari Ve Mali İşler Daire Başkanlığı -Kütüphane Ve Dokümantasyon Daire -Başkanlığı -Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı -Personel Daire Başkanlığı	Fakülteler -Dış Hekimliği Fakültesi -Eczacılık Fakültesi -Eğitim Fakültesi -Fen-Edebiyat Fakültesi -Güzel Sanatlar Fakültesi -İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi -İlahiyat Fakültesi -Mühendislik Fakültesi

<p>-Sağlık, Kültür Ve Spor Daire Başkanlığı -Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı -Yapı İşleri Ve Teknik Daire Başkanlığı</p> <p>Diğer Birimler</p> <p>-Hukuk Müşavirliği -Üniversite Hastane Müdürlüğü -Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma -Projele Birimi (HÜBAP) -Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü -Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü</p>	<p>-Mühendislik Ve Doğa Bilimleri Fakültesi -Sağlık Bilimleri Fakültesi -Siverek Uygulamalı Bilimler Fakültesi -Tıp Fakültesi -Veteriner Fakültesi -Ziraat Fakültesi</p> <p>Enstitüler</p> <p>-Fen Bilimleri Enstitüsü -Sağlık Bilimleri Enstitüsü -Sosyal Bilimler Enstitüsü</p> <p>Meslek Yüksek Okulları</p> <p>-Akçakale Meslek Yüksekokulu -Birecik Meslek Yüksekokulu -Bozova Meslek Yüksekokulu -Ceylanpınar Meslek Yüksekokulu -Halfeti Meslek Yüksekokulu -Harran Meslek Yüksekokulu -Hilvan Meslek Yüksekokulu -Organize Sanayi Bölgesi Meslek Yüksekokulu -Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu -Siverek Meslek Yüksekokulu -Suruç Meslek Yüksekokulu -Şanlıurfa Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu -Şanlıurfa Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu -Viranşehir Meslek Yüksekokulu</p> <p>Yüksekokullar</p> <p>-Beden Eğitimi Yüksekokulu -Turizm Ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu -Viranşehir Sağlık Yüksekokulu -Yabancı Diller Yüksekokulu -Devlet Konservatuvarı</p> <p>Uygulama ve Araştırma Merkezleri (13 adet)</p>
---	--

Üniversitenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 3.180'dir. Bu personelden 1.996'sı idari, 1.184'ü akademik personeldir. Ayrıca 7 akademik personel yabancı

uyrukludur ve sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayısı

	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdare Hizmetleri Sınıfı	340	398	738
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	185	194	379
Teknik Hizmetleri Sınıfı	120	36	156
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	2	2	4
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı	1	3	4
Yardımcı Hizmetli Sınıfı	108	52	160
Din Hizmetleri Sınıfı	0	1	1
İşçi (Sürekli ve geçici işçi ile 4/B'li personel)	1.240	247	1.487
Toplam	1.996	933	2.929

Tablo 3: Akademik Personel Sayısı

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli
	Dolu	Boş	Toplam	Tam Zamanlı
Profesör	145	35	180	145
Doçent	128	78	206	128
Dr. Öğretim Üyesi	299	124	423	299
Öğretim Görevlisi	270	97	367	270
Araştırma Görevlisi	342	119	461	342
TOPLAM	1.184	453	1.637	1.184

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Harran Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların Kanun'da belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Harran Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise kamu idaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Harran Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

1.3. Mali Yapı

Harran Üniversitesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde yer almaktadır. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini karşılamaktadır.

Harran Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 393.901.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde 72.646.151,00 TL ödenek eklenmiş ve tahsis edilen ödenek toplamı 466.547.151,00 TL'ye ulaşmış olup, bunun 443.622.362,00 TL'si harcanmıştır. Bu duruma göre

ödeneğin %95,08'i kullanılmıştır.

Üniversitenin 2021 yılı tahmini bütçe geliri 393.901.000,00 TL olup, 427.703.499,27 TL gelir elde edilmiştir. Bu duruma göre gerçekleşme oranı %108,58 olmuştur.

Harran Üniversitesinin 2021 yılı bütçesi gider ve gelir dağılımı ve yıl sonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
830.01 Personel Giderleri	278.345.000,00	305.532.563,00	302.824.641,00	99,11	68,26
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	43.547.000,00	47.230.576,00	46.987.305,00	99,48	10,59
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	26.237.000,00	38.794.212,00	34.344.304,00	88,53	7,74
830.05-Cari Transferler	10.572.000,00	32.614.800,00	32.007.140,00	98,14	7,22
830.06-Sermaye Giderleri	35.200.000,00	42.375.000,00	27.458.972,00	64,80	6,19
TOPLAM	393.901.000,00	466.547.151,00	443.622.362,00	95,08	100

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.871.000,00	9.457.203,87	161,08	2,21
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	371.953.000,00	393.495.400,00	105,79	92
05-Diğer Gelirler	16.077.000,00	20.695.245,40	128,73	4,84
06- Sermaye Gelileri	0	4.055.650,00	-	0,95
TOPLAM	393.901.000	427.703.499,27	108,58	100

İdarenin son üç yıla ilişkin gider ve gelir durumu ile bir önceki yıla göre değişim oranı aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir:

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin Üç Yıllık (2019 - 2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	201.311.771,00	233.409.554,00	302.824.641,00	15,94	29,74
SGK Devlet Prim Giderleri	31.298.549,00	35.675.524,00	46.987.305,00	13,98	31,71
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	32.836.335,00	30.866.527,00	34.344.304,00	-6,00	11,27
Cari Transferler	9.513.681,00	10.793.544,00	32.007.140,00	13,45	196,54
Sermaye Giderleri	19.232.628,00	17.963.951,00	27.458.972,00	-6,60	52,86
Toplam	294.192.964,00	328.709.100,00	443.622.362,00	11,73	34,96

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin Üç Yıllık (2019 - 2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.869.415,41	7.886.026,25	9.869.098,12	-27,45	25,15
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	273.037.800,00	297.274.975,00	393.508.400,00	8,88	32,37
Diğer Gelirler	13.324.547,40	22.025.371,70	20.700.191,28	65,30	-6,02
Sermaye Gelirleri	0	0	4.055.650,00	-	-
Toplam	297.231.762,81	327.186.372,95	428.133.339,40	10,08	30,85
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	500.135,93	375.586,32	429.840,13	-24,90	14,45

Net Toplam	296.731.626,88	326.810.786,63	427.703.499,27	10,14	30,87
-------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--------------	--------------

Üniversitenin 2021 yılı Faaliyet Sonucu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı (-)	Net Gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
492.089.451,75	483.756.472,55	429.840,13	483.326.632,42	8.762.819,33

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Üniversite ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verdiği yetkiye istinaden Bakanlık'ın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde Kurumun iç kontrol sistemi üzerinde yapılan inceleme sonuçları aşağıda yer almıştır:

1. Kontrol Ortamı Standartları

İdarenin misyonu ve vizyonu belirlenerek hem 2019-2023 Stratejik Planda hem de 2020 yılı Faaliyet Raporunda belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının haberdar olduğu kanaatine varılmıştır.

Üniversitede göreve başlayan tüm personele kamu görevlileri etik sözleşmesi imzalatılmakta olup personele etik değerlere uyma yükümlülükleri bu yolla iletilmektedir. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi 30.07.2021 tarihli ve 749 sayılı yazısı ile uzaktan eğitim kapısı ile online eğitim verilmiştir.

Yetki devir ve sınırları İmza Yetkileri Yönergesi ile belirlenmiştir.

Organizasyon ve iş akış şemaları hazırlanarak genel ağ sayfasında yayımlanmıştır.

Standart ile ilgili eksiklikler:

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Üniversitenin etik kurulu oluşturulmamış ve yönerge hazırlanmamıştır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiş ve kurum çalışanlarına duyurulmamıştır.

Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmamıştır.

Üniversiteye ait ihale ve alımlarda mali saydamlık ilkesine uygun olacak şekilde gerekli duyuru ve açıklamalar genel ağ sayfası üzerinden yapılmamaktadır.

2. Risk Değerlendirme Standartları

Üniversite halihazırda 2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planı uygulamaktadır.

Kurumun, yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren bir performans programı mevcuttur.

Kurum stratejik planına ve performans programlarına uygun olarak bütçesini hazırlamıştır.

Standart ile ilgili eksiklikler:

Kurum Risk Strateji Belgesi 2021 yılı itibarıyla oluşturulamamıştır.

İç kontrol riskleri belirlenmemiştir.

3. Kontrol Faaliyetleri Standartları

Üniversitede kontrol faaliyetleri İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul Ve Esasları kapsamında yapılmaktadır. Bu kapsamda 3 adet ön mali kontrol raporu hazırlanmıştır.

İç kontrol süreci içerisinde; prosedürler belirlenmiş, standart formlar oluşturulmuş bu dokümanlar üniversitenin genel ağ sayfasında yayımlanarak herkesin kullanımına açılmıştır. Böylelikle süreçler yazılı hale getirilmiştir. Prosedür ve dokümanların güncel tutulmasına çalışılmaktadır.

Standart ile ilgili eksiklikler:

Mevcut personelin mesleki yeterlilik düzeyinin arttırılması için gerekli çalışmalar yapılmamıştır.

Personelin iş ve işlemlerinin izlemesi ve hataların engellenmesine yönelik olarak yöneticiler tarafından gerekli talimatların verilmesi teminen hata envanteri çıkartılması ve personelin bu konularda bilinçlendirilmesine yönelik faaliyetler tamamlanmamıştır.

4. Bilgi ve İletişim Standartları

Birimler arasında elektronik ortamda yazışmaya ve iletişime olanak verecek Elektronik Doküman Yönetim Sistemi devreye alınmıştır.

Yönetici ve personelin ihtiyaç duyduğu bilgilere zamanında ve doğru bir şekilde ulaşabilmeleri için mevcut otomasyon programlarında her türlü rapor, bilgi ve istatistiki verilere ulaşılması ve analizlerin yapılabilmesi amacıyla Kalite Yönetim Bilgi Sistemi kurulmuştur.

İdare, stratejik plan ve performans programı hazırlayarak amaçlarını, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını, yükümlülüklerini kamuoyuna açıklamıştır. Yine, yılı faaliyet sonuçları idare faaliyet raporunda gösterilmiş ve duyurulmuştur.

Bilgilere, yetkili kişilerin ulaşabilmesini sağlamak için otomasyon sistemlerinde yetkilendirmeler yapılmış ve kullanıcılara yetkileri ile orantılı bir şekilde bilgiye erişim yetkisi verilmiştir.

Standart ile ilgili eksiklikler:

Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri belirlenmemiştir.

5. İzleme Standartları

Üniversitenin iç kontrol sisteminin yılsonu değerlendirilmesini yapmak amacıyla birimlere iç kontrol değerlendirme soruları gönderilerek elde edilen veriler ışığında değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Rapor Hazine ve Maliye Bakanlığına da gönderilmiştir.

Standart ile ilgili eksiklikler:

Üniversitede iç denetim birimi oluşturulmamıştır.

İç kontrol standartları eylem planı revize çalışmaları tamamlanmamıştır.

Yukarıda belirtilen eksiklikler nedeniyle Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde yer alan standartlara yeterli ölçüde uyum sağlanamamış olup; Kurumun iç kontrol sisteminin tam olarak işlerlik kazanmadığı değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Harran Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tahsisi Kaldırılan Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarından Düşülmemesi

Üniversiteye tahsisli bulunan arazinin tahsisinin kaldırılmasına rağmen muhasebe kayıtlarından düşülmediği tespit edilmiştir.

Harran Üniversitesine tahsisli Eyyübiye Kampüsünde, 5927 ada 8-9-12-14 parsellerde mevcut bulunan toplam 224.529,08 metrekare ve 35.026.536,64 TL tutarındaki arazinin kısım kısım 2019 ve 2020 yıllarında tahsisinin kaldırılmasına rağmen söz konusu arazilerin muhasebe kayıtlarından çıkartılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 172'nci maddesinin b bendinin 5'inci fıkrasında; *"tahsisli kullanılan arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanlar tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir."* denilmektedir.

Anılan hükme istinaden tahsisi kaldırılan arazilerin muhasebe kayıtlarından düşülmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, tahsisi kaldırılan arazilerin muhasebe kayıtlarında yer alması 250 Arazi Arsalar Hesabı ile 500 Net Değer Hesabının 35.026.536,64 TL fazla görünmesinin neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi Yapım İşinin Muhasebe Kayıtlarına İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması

A- Yapım İşİ Kapsamında Alınan Makina, Araç ve Cihazların Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi Yapım İşİ 21.10.2020 tarihinde geçici kabul yapılarak sözleşme bedeli 17.870.359,84 TL üzerinden 252 Binalar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Söz konusu yapım işi hem bina inşaatı ve hem de 868.532,96 TL tutarında çeşitli tarımsal makine, araç ve cihaz alımını kapsamakta olup, mahiyeti itibarıyla binanın ve tarımsal makine, araç ve cihazın farklı muhasebe hesaplarına kaydedilmesi gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 253 Tesis, Makina ve Cihazlar Hesabının işleyişini düzenleyen 178'inci maddesi; *"Bütçeye gider kaydıyla gerçekleştirilip yapılmakta olan yatırımlar hesabına kaydedilen tesis, makine ve cihazlara ilişkin tutarlar, yatırımın tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte, bu hesaba borç, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak kaydedilir."* hükmünü amirdir.

İş kapsamında alınan ve toplam tutarı 868.532,96 TL olan tarımsal makina, araç ve cihazların geçici kabulü yapıldıktan sonra 253 Tesis, Makina ve Cihazlar Hesabına devredilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, işin geçici kabulünün yapılmasından sonra tarımsal makina, araç ve cihazların 253 Tesis, Makina ve Cihazlar Hesabına devredilmemesi söz konusu hesabın 868.532,96 TL noksan ve 252 Binalar Hesabının aynı tutarda fazla görünmesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

B- Sözleşme Kapsamında Yapılan Sulama Projesinin Geçici Kabul Yapılmasının Ardından Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi Yapım İşi kapsamında yaptırılan sulama projesinin geçici kabul yapılmasının ardından hatalı hesap kodunda muhasebe kayıtlarına alındığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının işleyişini düzenleyen 174'üncü maddesinde; *"Bütçeye gider kaydıyla gerçekleştirilip, yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen yeraltı ve yerüstü düzenlerine ilişkin tutarlar yatırımın tamamlanıp geçici kabulün yapılması ile birlikte, bu hesaba borç, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak kaydedilir."* denilmektedir.

İş kapsamında yapılan ve toplam tutarı 371.519,74 TL olan söz konusu sulama projesinin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedilmesi gerekirken, geçici kabul yapılmasının ardından 252 Binalar Hesabına devredildiği görülmüştür.

Bu itibarla, toplam tutarı 371.519,74 TL olan sulama projesinin hatalı hesaba kaydedilmesi sonucu 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının bu tutar kadar noksan, 252 Binalar Hesabının da aynı tutarda fazla görünmesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

C- Amortisman Kaydının Hatalı olması

Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezinin amortisman kaydının hatalı olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede, tarımsal amaçlı bina olarak kayda alınan varlığın tamamına 31.12.2021 tarihinde 17.870.359,84 TL amortisman ayrıldığı görülmüştür.

47 sıra no'lu Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Muhasebat Genel Tebliği'ne ekli cetvel'de tarımsal amaçlı binaların amortisman oranı yıllık yüzde 5 olarak tespit edilmiştir.

Ayrıca Bulgunun A ve B bölümlerinde açıklandığı üzere toplam tutarı 899.189,21 TL olan tarımsal makina, araç ve cihazlar ile toplam tutarı 371.519,74 TL olan sulama projesi 252 Binalar hesabından düşülerek amortisman hesaplanması ve tarımsal makina, araç ve cihazlar ile sulama projesi için de amortisman ayrılması gerekmektedir.

Anılan Tebliğ'de tutarı 14.000 TL'nin altında olan taşınımların doğrudan gider yazılacağı, bu tutarın üzerinde kalan makina ve araç için amortisman ayrılacağı ifade edilmiştir. Tebliğ'e ekli cetvelde tarımsal makina ve araçlar için amortisman oranı yıllık yüzde 20 ve yeraltı ve sulama isale hatları için yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir.

Tarımsal makina ve araçların amortismanına tabi olan kısmı 831.014,99 TL olarak hesaplandığında ayrılması gereken amortisman 166.203 TL olmaktadır. Su isale hattı için de 9.287,99 TL amortisman ayrılması gerekmektedir.

Tarımsal Uygulama ve Araştırma Merkezi binasının değeri tarımsal makina ve araçlar ile su isale hattı tutarı düşüldükten sonra 16.599.650,89 TL ve olması gereken amortismanı 829.982,54 hesaplanmaktadır.

Bu durumda ayrılması gereken toplam amortisman tutarı 1.005.473,43 TL hesaplanmakta ve ayrılan amortisman ile ayrılması gereken amortisman arasında 16.864.886,31 TL fazlalık ortaya çıkmaktadır.

Dolayısıyla mali tablolarda 257 Birikmiş Amortisman ve Tükenme Payları Hesabı ve 630 Giderler Hesabı 16.684.886,31 TL fazla görünmektedir.

Bu itibarla, amortisman işlemlerinin hatalı yapılması sonucu 257 Birikmiş Amortisman ve Tükenme Payları Hesabında ve 630 Giderler Hesabında 16.684.886,31 TL hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Başka Üniversite Profesörünün Rektör Yardımcısı Olarak Atanması

Harran Üniversitesi Rektör Yardımcısının, kadrosunun başka bir üniversitede bulunduğu görülmüştür.

Rektör yardımcısı olarak atanan öğretim görevlisinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesi; *"Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi kendi rektörlük görev süresiyle sınırlı olmak kaydıyla rektör yardımcısı olarak seçer."* hükmüne amirdir.

Yukarıya alınan madde hükmüne göre, bir öğretim görevlisinin rektör yardımcısı olarak atanabilmesi için üniversitenin aylıklı profesörlerinden olması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında Rektör Yardımcılarının aylıklı olmasının Kanun gereği şart koşulduğu; ancak aynı üniversiteden olma şartının Kanun'da yer almadığını ifade etmişse de

Kanun hükmü başka yorum yapmaya veya başka türlü anlamaya müsaade etmeyecek şekilde açık ve anlaşılırdır. Rektör yardımcılarının üniversitenin kadrolu profesörleri arasından atanması şarttır.

Bu itibarla, üniversitenin aylıklı profesörlerinden olmayan öğretim görevlisinin rektör yardımcısı olarak atanmasının Kanun'un 13'üncü maddesine aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Doğrudan Temin Usulü İle Yapılan Alımların EKAP'a Kaydedilmemesi

Kamu idaresinin 2021 yılında doğrudan temin usulü ile gerçekleştirdiği alımların EKAP'a girişlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 30.2.9'uncu maddesinde; *"Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır."* denilmektedir.

Anlaşılacağı üzere; idarenin doğrudan temin usulü ile gerçekleştirdiği alımların izleyen ayın onuncu gününe kadar EKAP üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

Bu itibarla, idarenin doğrudan temin kapsamında yaptığı alımların EKAP'a kaydedilmemesinin Kamu İhale Tebliği'ne aykırılık oluşturduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Kamu Konutlarının Tahsisinde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Bulunması

A- Hizmet Tahsisli Konut Kullanması Mümkün Olmayan Kişilere Tahsis Yapılması

Harran Üniversitesi yerleşkesi içerisinde bulunan kamu konutlarının Kanun ve Yönetmelikte sayılmayan kişilere hizmet tahsisli olarak kullandırıldığı tespit edilmiştir.

2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (d) bendinde; *hizmet tahsisli konutlar; hudut karakolu, istasyon, haberleşme, gözlem, araştırma, inşaat mahalli gibi, meskün yerlerden uzak, sosyal ve ekonomik zorlukları olan, ulaşım ve iskan imkanları kısıtlı yerlerde, normal çalışma saatleriyle sınırlandırılması kabil olmadan görev başında bulundurulması gerekli olan personel ve koruma görevlisi, makam şoförü, kapıcı, kaloriferci*

gibi personel için inşa veya tefrik edilerek tahsis edilen bina, baraka, prefabrik yapı, şantiye eklentisi, tadil edilmiş veya edilmemiş karavan, kulübe ve benzeri konutlardır.

Kamu Konutları Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin (d) bendinde de hizmet tahsisli konutlar;

1) *Hudut karakolu, istasyon, haberleşme, gözlem, araştırma, inşaat mahalli gibi meskün yerlerden uzak, sosyal ve ekonomik zorlukları olan, ulaşım ve iskan imkanları kısıtlı yerlerde, normal çalışma saatleriyle sınırlandırılması kabil olmadan görev başında bulundurulması gerekli olan personel,*

2) *İlgili kanunlarca kendilerine zata mahsus taşıt tahsis edilen makam ve rütbe sahiplerinin makam şoförü ve koruma görevlileri,*

3) *Kamu konutlarında görevli kapıcı, kaloriferci gibi personel,*

İçin inşa veya tefrik edilerek tahsis edilen bina, baraka, prefabrik yapı, şantiye eklentisi, tadil edilmiş veya edilmemiş karavan, kulübe ve benzeri konutlardır.” şeklinde tanımlanmıştır. Yapılan inceleme neticesinde; kampüste görevli bekçi, kampüs yemekhanesinde görevli aşçıbaşı, rektörlük özel kalemi, iki adet elektrik teknisyeni, bilgi işlem arıza sorumlusu ve Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı unvanlı kişilere kamu konutlarının hizmet tahsisli kullandırıldığı ve kira bedeli alınmadığı görülmüştür.

Kanun ve Yönetmelik hükümleri gereği bir konutun hizmet tahsisli olarak kullandırılabilmesi için tahsis yapılacak kişinin; ulaşım ve iskan imkanları kısıtlı yerlerde, normal çalışma saatleriyle sınırlandırılması kabil olmadan görev başında bulundurulması gerekli olan personel veya ilgili kanunlarca kendilerine zata mahsus taşıt tahsis edilen makam ve rütbe sahiplerinin makam şoförü ve koruma görevlileri ile kamu konutlarında görevli personelden olması gerekmektedir. Maddelerde belirlenen şartları taşımayan ve/veya burada unvanları sayılmayan kişilere hizmet tahsisli konut tahsis edilmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, hizmet tahsisli konut kullandırılması mümkün olmayan kişilere hizmet tahsisli konut tahsis edilmesinin ve kira bedeli alınmamasının Kanun ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

B- Görev Tahsisli Konutlara Yönerge ile Süre Şartı Getirilmesi

Harran Üniversitesi Konut Dağıtım ve Yönetim Yönergesinde görev tahsisli konutlara süre şartı getirildiği tespit edilmiştir.

Yönerge'nin 6'ncı maddesinin 7'inci bendinde; "*görev tahsisli konutların tahsis süresi, tahsise esas olan Konut Tahsis Komisyonu kararından itibaren beş yıldır.*" denilmektedir.

2946 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde ve Yönetmelik'in 20'nci maddesinde görev tahsisli konutlarda görevin devamı süresince oturulabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu idaresi yönergeleri üst düzenlemelere aykırı hükümler içeremez. Dolayısıyla Kanun'la getirilmemiş bir kısıtlamanın daha alt düzeyle bir düzenlemeye getirilmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, Yönerge ile görev tahsisli konutlara süre şartı getirilmesinin Kanun ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Kiraya Verilen Maddi Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

İdare tarafından kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerlerinin nazım hesaplarda izlenmediği tespit edilmiştir.

İdarenin 2021 Yılı Dönem sonu Bilançosu incelendiğinde; söz konusu taşınmazların kayıtlı değerlerinin 990 Kiraya Verilen veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabı'na kaydedilmediği görülmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 553/B ve 533/C maddelerinde söz konusu hesabın işleyişine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Anılan hükümlere istinaden kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerlerinin ilgili hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, kiraya verilen taşınmazların 5.526.944,86 TL kayıtlı değerinin nazım hesaplarda izlenmemesinin mali tabloların eksik bilgi vermesine sebep olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Peşin Tahsil Edilen Gelirlerin İlgili Olduğu Ayın Kayıtlarına Alınmaması

Harran Üniversitesi kira sözleşmelerinden üçer aylık dönemler itibariyle peşin yapılan gelir tahsilatının tamamının tahsilatın yapıldığı ayın gelirine kaydedildiği tespit edilmiştir.

İdarenin kira sözleşmeleri yıllık olarak yapılmakta ve tahsilat üçer aylık dönemlerde ve her üç aylık dönemin ilk ayında peşin olarak yapılmaktadır.

Merkezi yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının işleyişin düzenleyen 298'inci maddesinde; *"Peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir."* denilmektedir.

Maddenin devamında da *"Gelecek aylara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenler bu hesaba borç, 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedilir."* düzenlemesine yer verilmiştir.

Anlaşılabacağı üzere üçer aylık dönemler itibariyle yapılan kira geliri tahsilatının peşin tahsil edilen kısmı doğrudan 600 Gelirler hesabına, gelirin izleyen iki aya isabet eden kısmının da 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekecek, kira gelirinin ilgili olduğu ay sonunda bu hesapta kayıtlı tutar 600 Gelirler hesabına devredilecektir.

Yapılan incelemede 2021 yılı Kasım ve Aralık aylarında yatırılan; ancak 2022 yılında gelir kayıtlarına alınması gereken toplam 95.538,49 TL peşin yapılan tahsilat olduğu görülmüştür.

Bu itibarla, üçer aylık dönemler itibariyle peşin yapılan kira geliri tahsilatının ilgili olduğu ayın gelirlerine kaydedilmesinin Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu ve 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının 95.538,49 TL noksan 600 Gelirler Hesabının aynı tutarda fazla görünmesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Tahsili Geciken Gelirlerin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Harran Üniversitesi tarafından 2021 yılında tahakkuk ettirilen taşınmaz kira gelirlerinden tahsil edilmeyenlerin muhasebe kayıtlarında takip edilmediği tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede idarenin 2021 yılında 1.094.405,62 TL taşınmaz kira geliri tahakkuk ettirdiği, bu tutarın 624.123,55 TL kısmının bütçe geliri olarak tahsil edildiği, kalan

470.282,07 TL kısmının ise tahsil edilmemesine rağmen; bu tutarın muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 54 ve 55'inci maddelerinde 121 Gelirlerden Takipili Alacaklar Hesabı'nın işleyişine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Söz konusu hükümlere istinaden tahsil edilmeyen gelirlerin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'na kaydedilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, tahsil edilmeyen gelirlerin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'nda izlenmemesinin Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	25
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	27
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	27
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	27
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	28
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	28
7. DENETİM BULGULARI.....	28

KISALTMALAR

DMİS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Giderlerin Fonksiyonel Ayrıma Göre Sınıflandırılmaması
2. Hastane Yönetim Bilgi Sistemi Alımının Doğrudan Gider Yazılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Harran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik ile 25.12.1999 tarihli ve 23917 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Harran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği hükümlerine göre kurulmuştur.

Harran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin 2'inci maddesine göre İşletmenin faaliyet alanında yer alan iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma, eğitim organizasyonu, eğitici, öğretici, tanıtıcı kurs, konferans, seminer, sempozyum gibi iş ve benzeri hizmetleri yapmak,

b) Laboratuvar, atölye, arazi ve benzeri hizmet birimlerinde yapılacak tetkik, analiz, deney, bakım, tamir, basım, yayın, cilt ve üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak,

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmetler ile canlı materyal, tarımsal ürün, diğer mallar üretmek ve elde edilen ürünleri kanunda belirtilen esaslara göre pazarlamak,

d) Hastanelerde klinik, poliklinik, laboratuvar ve ameliyathanelerde her çeşit muayene, tahlil, tetkik, tedavi ve bakım ile ilgili faaliyetlerde bulunmak,

e) Açılmış bulunan her türlü insan ve hayvan sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız, sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

f) Pedagojik formasyon, yabancı dil, bilgi işlem yazılı donanım ve eğitim hizmetleri, olarak sayılmıştır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İşletmenin Yönetim Kurulu Üniversite Yönetim Kuruludur. Harcama yetkilisi ise Rektör olup bu yetkisini rektör yardımcılarına, dekanlara veya müdürlere devredebilir.

Döner Sermaye Saymanlığında Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olan 3 kişi 657

sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre çalışmaktadır. Bunun dışında maaş ve ücretlerini döner sermaye işletmesi üzerinden alan 394 personel bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesine ilişkin usul ve esaslar Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, 2021 yılı gelir tablosuna göre İşletmenin gider toplamı 303.542957,07 TL, gelir toplamı 363.315.118,86 TL olup, gelir tablosunda yıl sonu itibariyle tahakkuk eden dönem net karı 6.348.338,46 TL'dir. Harran Üniversitesi'nin toplam 29 adet döner sermaye işletmesi olup, 2021 yılında bunların 19 tanesinin faal olduğu anlaşılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Üniversite'de, Döner Sermaye muhasebe işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olup tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Döner sermaye bütçesinin hesapları Döner Sermaye Saymanlığınca Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS) üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi ile Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 573'üncü maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Harran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Giderlerin Fonksiyonel Ayrıma Göre Sınıflandırılmaması

Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe kayıtlarında, bazı giderlerin hatalı hesap kodlarına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin 2021 yılı içerisinde ürün satışından elde edilen gelirleri ve bu geliri elde etmek için yapılan giderleri bulunmasına rağmen; bu ürünleri

üretiminde kullanılan girdi maliyetlerine ilişkin giderlerin üretimle ilgili maliyet hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Döner sermaye işletmesine ait kesin mizan incelendiğinde kırtasiye gideri dışında direkt ilk madde ve malzeme gideri görünmemektedir. Direkt işçilik, genel üretim gideri ve satılan mamüller maliyeti de mizanda bulunmamaktadır.

Döner Sermaye Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 151 Yarı Mamül-Üretim Hesabının işleyişini düzenleyen 129 ve 130'uncu, 152 Mamüller Hesabının işleyişini Düzenleyen 131 ve 132'nci, 620 Satılan Mamüller Maliyeti Hesabının işleyişini düzenleyen 404 ve 405'inci, 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Hesabının işleyişini düzenleyen 467 ve 469'uncu, 720 Direkt İşçilik Giderleri Hesabının işleyişini düzenleyen 476 ve 477'inci ve 730 Genel Üretim Giderleri Hesabının işleyişini düzenleyen 485 ve 486'nci maddelerinde üretilen mamullerin maliyet hesaplarına aktarılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Anılan hükümler uyarınca, üretiminde kullanılan madde ve malzemeler öncelikle 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Hesabına kaydedilecek, daha sonra 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma Hesabı aracılığıyla 151 Yarı Mamül Hesabına aktarılacaktır. Mamüllerin üretilmesi sırasında işçilik gideri bulunuyorsa bu giderin 720 Direkt İşçilik Giderleri Hesabına yazılması gerekmektedir. Diğer üretim giderlerinin 730 Genel Üretim Giderleri Hesabına kaydı uygun düşmektedir. Bu hesapların bakiye tutarının da yansıtma hesapları aracılığıyla 151 Yarı Mamul-Üretim Hesabına aktarılması gerekmektedir. Üretimi tamamlanan mamul malların ise 151 Yarı Mamul - Üretim Hesabından 152 Mamuller Hesabına aktarılması uygun olmaktadır. Bu aşamadan sonra mamul satışı yapılıncaya, mamuller 152 Mamuller Hesabına alacak 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç kaydedilmek suretiyle satılan mamul maliyetinin gelir tablosunda gösterilmesi mevzuat gereğidir.

620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına kaydedilmesi gereken üretim maliyet giderinin başka hesaplara kaydedilmesinin Yönetmelik hükümlerine uymadığı düşünülmektedir.

Bu itibarla, üretim ve üretimle ilgili maliyet hesaplarının, mamül ve satılan mamül maliyeti hesapları kullanılmadan, satılan hizmet maliyeti hesaplarına kayıt yapılmasının mali tabloların eksik bilgi içermesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Hastane Yönetim Bilgi Sistemi Alımının Doğrudan Gider Yazılması

Döner sermaye işletmesi tarafından hizmet alım yöntemiyle satın alınan yönetim bilgi sisteminin varlık hesaplarına kaydedilmesi gerekirken doğrudan gider hesabına yazıldığı tespit edilmiştir.

Harran Üniversitesi Döner Sermaye Müdürlüğü Harran Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Bilgi Yönetim Sistemi Hizmet Alımı ihale dokümanlarının incelenmesi neticesinde; hastaneye ait tüm işlemlerin elektronik ortama kaydı ve idaresi ile ilgili yazılım, lisanslama, eğitim ve güncelleme gibi otomasyon sisteminin kurulumu ve işleyişine dair işleri ve bu sistemin işletilmesinden sorumlu iki adet personel alımı yapıldığı anlaşılmıştır.

Söz konusu alıma ilişkin olarak hastane otomasyon hizmeti ve bu sistemin işletilmesinden sorumlu personel karşılığında yükleniciye ödeme yapılmaktadır. Yapılan bu ödemenin doğrudan 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına gider yazıldığı görülmüştür.

Hastane Yönetim Bilgi Sisteminden sorumlu personel için yapılan giderin 740 Hizmet üretim Maliyeti Hesabında kaydedilmesi mevzuata uygun olmakla birlikte, hastane otomasyon sistemi için 2021 yılı içinde ödenen toplam 405.300 TL'nin doğrudan gider yazılmasının mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

Döner Sermaye Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 222'nci maddesinde; "*Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere; Hastane Yönetim Bilgi Sistemi için yapılan giderlerin hastane otomasyon sistemine ilişkin olan 405.300 TL tutarındaki kısmının 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Yönetmeliğin 226'ncı maddesinde ise 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişine ve maddi olmayan duran varlıkların amortisman işlemlerine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

47 Sıra No'lu Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Muhasebat Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı yüzde 100 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla maddi olmayan duran varlık kayıtların alındığı yılın sonunda tamamen amortismanına tabi tutulması gerekmektedir.

Bu itibarla, Hastane Yönetim Bilgi Sistemi için yapılan giderlerin hastane otomasyon sistemine ilişkin olan kısmının varlık hesabına kaydedilmemesi sonucu bilançoda 260 Haklar Hesabının ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının 405.300 TL noksan görüldüğü değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>